

University of Athens
Pedagogical Department P.E.
Science, Technology and
Environment Laboratory

13a Navarinou str, Athens, GR-10680
tel: +30 210 3688027, 028, fax: 041
e_mail: kalkanis@primedu.uoa.gr
e_site: <http://micro-kosmos.uoa.gr>

Director: Prof. George Kalkanis

Πανεπιστήμιο Αθηνών
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Φυσικών Επιστημών,
Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος

Ναβαρίνου 13α, Αθήνα, 10680
τηλ: 210 3688027, 028, fax: 041
e_mail: kalkanis@primedu.uoa.gr
e_site: <http://micro-kosmos.uoa.gr>

Διευθυντής: καθηγ. Γ. Θ. Καλκάνης

Απολογισμός

23ου Πανελληνίου Διαγωνισμού Φυσικής Λυκείου 2013 1ου Πανελληνίου Διαγωνισμού Φυσικής Γυμνασίου 2013 1ου Πανελληνίου Διαγωνισμού Φυσικών Δημοτικού 2013

Με τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων των τριών Πανελληνίων Διαγωνισμών Φυσικής / Φυσικών 2013, ολοκληρώνεται η διαδικασία διεξαγωγής τους η οποία κρίνεται οργανωτικά επαρκής (δεδομένου ότι οι δύο από τους τρεις έγιναν για πρώτη φορά και ήταν δοκιμαστικοί), ενώ επιστημονικά / εκπαιδευτικά οι Διαγωνισμοί ελπίζουμε ότι ήταν συνεπείς με τις τεθείσες προϋποθέσεις, τα κριτήρια, τις απαιτήσεις και τους στόχους, αφού δεν σημειώθηκε κανένα πρόβλημα ή κάποια αρνητική κρίση (η οποία –πάντως– θα ήταν υποβοηθητική της προσπάθειας βελτιστοποίησης των Διαγωνισμών).

Οι συμμετοχές ήταν πολλές, ιδίως στους Διαγωνισμούς του Γυμνασίου και του Δημοτικού Σχολείου, δεδομένου ότι οι Διαγωνισμοί αυτοί έγιναν για πρώτη φορά πανελλαδικά και υπήρχε περιορισμός συμμετοχής μαθητών ανά τμήμα. Όσον αφορά στους εκπαιδευτικούς (οι οποίοι προετοίμασαν και ενθάρρυναν τους μαθητές ή τους επιτήρησαν στα εξεταστικά κέντρα), η συμβολή τους ήταν –όπως πάντα– καθοριστική και η επιτροπή διεξαγωγής των Διαγωνισμών τους ευχαριστεί θερμά. Όσον αφορά στους μαθητές, οι συμμετοχές και οι επιδόσεις τους ήταν πολύ υψηλές, επιβεβαίωσαν τις προσδοκίες μας και ήταν ενθαρρυντικές για την καθιέρωση των Διαγωνισμών.

Διαγωνισμός Λυκείου

Ανακοινώθηκαν τα ονόματα των 103 πρωτευσάντων της Α΄ Λυκείου και των 46 πρωτευσάντων της Β΄ Λυκείου (αντί 40 σε κάθε τάξη, λόγω της μεγάλης συμμετοχής και των υψηλών επιδόσεων), καθώς και των 45 πρωτευσάντων της α΄ φάσης της Γ΄ Λυκείου και των 14 πρωτευσάντων της β΄ φάσης της Γ΄ Λυκείου.

Οι πρώτοι της Α΄, της Β΄ Λυκείου και της α΄ φάσης της Γ΄ Λυκείου, όπως και οι 10 πρώτοι της β΄ φάσης της Γ΄ Λυκείου θα βραβευθούν, ενώ όλοι οι διαγωνισθέντες στη β΄ φάση της Γ΄ Λυκείου θα τιμηθούν με εύφημο μνεία σε ειδική εκδήλωση. Σημειώνεται ότι οι περισσότεροι από τους διακριθέντες μαθητές της Γ΄ Λυκείου είχαν διακριθεί στον Διαγωνισμό και ως μαθητές των προηγούμενων τάξεων.

Οι 5 πρώτοι της β΄ φάσης της Γ΄ Λυκείου (με αναπληρωματικούς κατά σειρά τους επόμενους) συγκροτούν την Ελληνική Ομάδα η οποία συμμετέχει στην επόμενη Ολυμπιάδα (φέτος στην 44η Διεθνή Ολυμπιάδα Φυσικής, 07-15 Ιουλίου 2013, Κοπεγχάγη, Δανία). Η προετοιμασία των μαθητών οι οποίοι συγκροτούν την Ελληνική Ομάδα γίνεται στο Εργαστήριο Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών (την εβδομάδα πριν την έναρξη της Ολυμπιάδας) από τον διευθυντή, τους διδάκτορες, υποψήφιους διδάκτορες και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Εργαστηρίου.

Ο Πανελλήνιος Διαγωνισμός Φυσικής για τους μαθητές της Γ΄ Λυκείου, σε δύο φάσεις, στοχεύει στην επιλογή πέντε μαθητών –και των αναπληρωτών τους– για τη συγκρότηση της Ελληνικής Ομάδας συμμετοχής στη Διεθνή Ολυμπιάδα Φυσικής κάθε χρονιά, ενώ οι Διαγωνισμοί της Α΄ και Β΄ Λυκείου προετοιμάζουν τους μαθητές σε ευρύτερες των αναλυτικών προγραμμάτων θεματικές και στην επεξεργασία –τουλάχιστον– πραγματικών πειραματικών μετρήσεων, δεδομένου ότι στις Διεθνείς Ολυμπιάδες Φυσικής οι μαθητές εξετάζονται τόσο σε μη προβλεπόμενα από τα ελληνικά αναλυτικά προγράμματα θεωρητικά θέματα όσο και σε –πραγματικά– πειράματα. Ο Πανελλήνιος Διαγωνισμός Φυσικής σε καμία περίπτωση δεν είναι ένας διαγωνισμός για βαθμολογική κατάταξη μαθητών. Η δημοσίευση των ονομάτων των πρωτευσάντων μαθητών στοχεύει στην ενθάρρυνσή τους –και μόνον– ο δε αριθμός τους εξαρτάται κάθε φορά από τον αριθμό των συμμετεχόντων και τις επιδόσεις τους.

Τέλος, ο Πανελλήνιος Διαγωνισμός Φυσικής –και για τις τρεις τάξεις του Λυκείου– όλα αυτά τα χρόνια εμπλούτισε πιστεύουμε την εκπαιδευτική κοινότητα με πρωτότυπα –πάντα– θέματα, ασκήσεις και πρακτικές χωρίς ποτέ ασάφειες και λάθη, ακολουθώντας και δείχνοντας τις διεθνείς τάσεις τις οποίες γνωρίσαμε αλλά και τις εμπειρίες τις οποίες αποκομίσαμε από τη συμμετοχή των Ελλήνων μαθητών στις Διεθνείς Ολυμπιάδες Φυσικής (βλ. Απολογισμούς και Προτάσεις προς το Υπουργείο Παιδείας στον διαδικτυακό τόπο <http://micro-kosmos.uoa.gr> → οι Διαγωνισμοί και οι Ολυμπιάδες Φυσικής).

Διαγωνισμός Γυμνασίου

Ανακοινώθηκαν τα ονόματα των 113 πρωτευσάντων της Β΄ Γυμνασίου και των 102 πρωτευσάντων της Γ΄ Γυμνασίου (μεταξύ των οποίων υπάρχουν και ισοβαθήσαντες). Παρότι ότι ο Διαγωνισμός Φυσικής για το Γυμνάσιο πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά πανελλαδικά (πέρυσι είχε πραγματοποιηθεί μόνο για τα σχολεία της Θεσσαλονίκης) και μάλιστα σε περιορισμένο αριθμό εξεταστικών κέντρων και μόνο σε μερικές πόλεις της χώρας, γεγονός που δεν διευκόλυνε την εύκολη συμμετοχή μαθητών από πολλές μεγάλες περιοχές, σε συνδυασμό με τον περιορισμό του αριθμού των μαθητών από το ίδιο τμήμα κάθε σχολείου, οι συμμετοχές των μαθητών ανήλθαν στις 1150 για τη Β΄ τάξη και στις 980 για τη Γ΄ τάξη.

Οι τριάντα πρώτοι κάθε τάξης θα βραβευθούν σε ειδική εκδήλωση, ενώ για τους υπόλοιπους πρωτεύσαντες έχει προβλεφθεί η έκδοση ειδικών διπλωμάτων επιτυχίας στο Διαγωνισμό (λεπτομέρειες θα ανακοινωθούν στις αρχές του επόμενου σχολικού έτους).

Ο Πανελλήνιος Διαγωνισμός Φυσικής για τους μαθητές του Γυμνασίου δεν στοχεύει στην όποια βαθμολογική κατάταξη των συμμετεχόντων μαθητών αλλά στη συμμετοχή τους σε (/ εξοικείωσή τους με) ένα ευρύτερο του σχολείου τους περιβάλλον άμιλλας, με θέματα αυξημένης κατά κανόνα δυσκολίας, τα οποία περιλαμβάνουν απαραίτητα και επεξεργασία πειραματικών μετρήσεων (όπως επιβάλλουν οι διεθνείς πρακτικές και, βέβαια, οι Διεθνείς Ολυμπιάδες Φυσικής). Η δημοσίευση των ονομάτων των πρωτευσάντων μαθητών στοχεύει στην ενθάρρυνσή τους –και μόνον– ο δε αριθμός τους εξαρτάται κάθε φορά από τον αριθμό των συμμετεχόντων και την κατανομή των επιδόσεών τους.

Διαγωνισμός Δημοτικού

Ανακοινώθηκαν τα ονόματα των 314 πρωτευσάντων της Ε΄ τάξης και των 317 πρωτευσάντων της ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου (μεταξύ των οποίων υπάρχουν και ισοβαθήσαντες). Παρότι ότι ο Διαγωνισμός Φυσικής για το Δημοτικό πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά πανελλαδικά (πέρυσι είχε πραγματοποιηθεί μόνο για τα σχολεία της Θεσσαλονίκης) και μάλιστα σε περιορισμένο αριθμό εξεταστικών κέντρων και μόνο σε μερικές πόλεις της χώρας, γεγονός που δεν διευκόλυνε την

εύκολη συμμετοχή μαθητών από πολλές μεγάλες περιοχές, σε συνδυασμό με τον περιορισμό του αριθμού των μαθητών από το ίδιο τμήμα κάθε σχολείου, οι συμμετοχές των μαθητών ανήλθαν στις 1646 για την Ε΄ τάξη και στις 1576 για τη ΣΤ΄ τάξη.

Οι πενήντα πρώτοι κάθε τάξης θα βραβευθούν σε ειδική εκδήλωση, ενώ για τους υπόλοιπους πρωτεύσαντες έχει προβλεφθεί η έκδοση ειδικών διπλωμάτων επιτυχίας στο Διαγωνισμό (λεπτομέρειες θα ανακοινωθούν στις αρχές του επόμενου σχολικού έτους).

Ο Πανελλήνιος Διαγωνισμός Φυσικής για τους μαθητές του Δημοτικού δεν στοχεύει στην όποια βαθμολογική κατάταξη των συμμετεχόντων μαθητών αλλά στη συμμετοχή τους σε (/ εξοικείωσή τους με) ένα ευρύτερο του σχολείου τους περιβάλλον άμιλλας, με συνθετικές ερωτήσεις αυξημένης κατά κανόνα δυσκολίας, οι οποίες περιλαμβάνουν απαραίτητα και ερωτήσεις πειραματισμού (όπως επιβάλλουν οι διεθνείς πρακτικές της εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες). Η δημοσίευση των ονομάτων των πρωτευσάντων μαθητών στοχεύει στην ενθάρρυνσή τους –και μόνον– ο δε αριθμός τους εξαρτάται κάθε φορά από τον αριθμό των συμμετεχόντων και την κατανομή των επιδόσεών τους.

Οι συγκριτικά υψηλές επιδόσεις των διαγωνισθέντων μαθητών από όλες τις τάξεις μας επιτρέπουν να συγχαρούμε όλους (πρωτεύσαντες ή μη) τους διαγωνισθέντες και να εκφράσουμε –όχι μόνο την ευχή αλλά και– τη βεβαιότητά μας για την καλή συνέχεια στις σπουδές τους.

Καθηγητής Γεωργ. Θεοφ. Καλκάνης

Επιστημονικός Υπεύθυνος
των Πανελλήνιων Διαγωνισμών Φυσικής της ΕΕΦ
και των Ελληνικών Αποστολών
στις Διεθνείς Ολυμπιάδες Φυσικής

Συντελεστές των Πανελλήνιων Διαγωνισμών Φυσικής/Φυσικών 2013

Τους Πανελλήνιους Διαγωνισμούς Φυσικής / Φυσικών 2013 οργάνωσε η Ένωση Ελλήνων Φυσικών με την Επιστημονική / Εκπαιδευτική Ευθύνη του Εργαστηρίου Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών (Διευθυντής Καθηγητής Γεωργ. Θεοφ. Καλκάνης) και υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού. Οι Διεθνείς Ολυμπιάδες Φυσικής οργανώνονται από Διεθνή Επιτροπή σε διαφορετική χώρα κάθε χρόνο.

Η Επιστημονική / Εκπαιδευτική Ομάδα των Διαγωνισμών του 2013 συγκροτήθηκε από τους Συνεργάτες / Υποψήφιους Διδάκτορες / Μεταπτυχιακούς Φοιτητές: Δρ. **Σαράντο Οικονομίδη**, Δρ. **Παναγιώτη Τσάκωνα**, υπ. Δρ. **Ράνια Γκικοπούλου** (συντονιστές), υπ. Δρ. **Κωνσταντίνο Μιτζήθρα**, υπ. Δρ. **Ευστράτιο Καπότη**, υπ. Δρ. **Δημήτριο Γουσόπουλο**, Δρ. **Αθανάσιο Καπόγιαννη** και Δρ. **Αθανάσιο Βελέντζα**, συνεπικουρήθηκε στην οργάνωση των Διαγωνισμών από τον Δρ. **Ματθαίο Πατρινόπουλο** και στην αξιολόγηση / βαθμολόγηση από τους υπ. Δρ. **Δημήτριο Σωτηρόπουλο**, υπ. Δρ. **Βασίλειο Γρηγορίου** και υπ. Δρ. **Μαρία Μπιμπούδη**, καθώς και από τους μεταπτυχιακούς διπλωματούχους **Βασιλεία Νικητάκη** και **Αναστάσιο Σβάρνα** και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές **Νάγια Βαρουτά**, **Πηνελόπη Βλέση**, **Κυριακή Γιακουμή**, **Αντωνία Γούλια**, **Χριστίνα Δράκου**, **Δήμητρα Κανέλλου**, **Γεωργία Κοτρώνη**, **Ελένη Κοτταρίδη**, **Ειρήνη Μελά**, **Ρούλα Μπουρμά**, **Δώρα Παπαδημητρίου**, **Πηνελόπη Προμπονά**, **Τάσο Σκούρα**, **Κωνστα-ντίνα Τσαλαπάτη**, **Μαρία Τσάπαλη**, **Βάσω Χρόνη** και **Βασιλίνα Ψωμά**, όπως και στην επίβλεψη κατά την εξέταση από **προπτυχιακούς φοιτητές** και **εκπαιδευτικούς διαφόρων σχολείων**. Όλους αυτούς τους συνεργάτες, μεταπτυχιακούς φοιτητές και εκπαιδευτικούς, που εργάστηκαν **εθελοντικά**, τους ευχαριστούμε θερμά, γιατί συνετέλεσαν ενεργά στην διεξαγωγή / επιτυχία των Διαγωνισμών.

Τα μέλη της Επιστημονικής / Εκπαιδευτικής Ομάδας τα οποία είναι υπεύθυνα για τον Διαγωνισμό Φυσικής του Λυκείου και Γυμνασίου είναι υπεύθυνα και για την προετοιμασία των πέντε μαθητών της Γ' Λυκείου οι οποίοι έχουν επιλεγεί και συγκροτούν την Ελληνική Ομάδα για την **44η Διεθνή Ολυμπιάδα Φυσικής 2013**. Όπως κάθε χρόνο, η προετοιμασία των μαθητών γίνεται στο Εργαστήριο Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος του ΠΤΔΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών την εβδομάδα πριν τη διεξαγωγή της Ολυμπιάδας.